

4. UČEBNÍ OSNOVY

4.1 ČTENÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Čtení zaujímá ve vzdělávacím programu stěžejní postavení. Znalosti, dovednosti, návyky a postoje získané v tomto předmětu jsou důležité pro osvojování poznatků v dalších předmětech a vzdělávacích oblastech.

Cílem předmětu Čtení je postupné osvojování písmen, slov a vět, které vede k rozvíjení čtecí dovednosti, vnímání obsahu čteného textu a čtení snadného krátkého textu s porozuměním. Důležité je povzbuzovat u žáků zájem o čtení jako o jeden ze zdrojů informací.

Obsah vzdělávacího předmětu Čtení je součástí vzdělávací oblasti Jazyková komunikace.

Předmět je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně, tj. v 1. až 10. ročníku. Na 1. stupni činí rozsah výuky celkem 18 hodin týdně, počet hodin je posílen o 2 hodiny z disponibilní časové dotace. Na 2. stupni činí celkový rozsah v 7. až 10. ročníku 12 hodin.

Předmět je vedle vzdělávacího oboru **Čtení** tvořen následujícími tématy vzdělávacích oborů a tematickými okruhy průřezových témat:

- vzdělávací obor **Psaní** – čtení psacího písma
- vzdělávací obor **Řečová výchova** – rozvoj slovní zásoby, porozumění textu
- vzdělávací obor **Člověk a jeho svět, Člověk a společnost** – vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** - Rozvoj poznávacích schopností, Mezilidské vztahy, Komunikace, Osobnostní rozvoj
- průřezové téma **Mediální výchova** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

V závislosti na individuálních možnostech a věkové kategorii žáků jsou ve výuce využívány aktivizující metody a formy práce, zejména didaktické hry, soutěže, práce ve skupinách, problémové úlohy, praktický nácvik. Výuka je doplňována vycházkami, besedou v městské knihovně, návštěvami divadelních představení. Je využívána též školní knihovna, výpočetní a audiovizuální technika – výukové programy na PC, nahrávky literárních ukázek. Pro upevnění učiva slouží pracovní listy, doplňovačky, křížovky. Výuka je dostatečně podpořena názornými pomůckami, při čemž pomůcky určené pro nejnižší ročníky mají výrazně činnostní charakter a umožňují manipulaci a vícesmyslové vnímání.

Výchovné a vzdělávací postupy uplatňované ve vyučovacím předmětu, které směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učíme žáky ustáleným postupům při práci s různými zdroji informací - učebnicemi, čítankami, knihami, slovníky, encyklopediemi, různými druhy textů, pracovními listy, sešity
- dbáme na propojení výuky s praktickými situacemi a využití v reálném prostředí mimo budovu školy
- přiměřeně k věku a individuálním možnostem seznamujeme žáky se základními pojmy z oblasti literatury a nauky o jazyce, ověřujeme a upevňujeme správnost jejich pochopení
- motivujeme žáka k dalšímu učení kladným hodnocením a důrazem na jeho výkony, pokroky a další možnosti (žák je hodnocen za to, co umí, co zvládl, co dokázal, nikoli za to, co neumí)

Kompetence k řešení problémů

- nacvičujeme se žáky odpovídající formy komunikace a chování v modelových životních situacích
- v rámci práce s texty a příběhy vedeme žáky rozpoznávání hlavní myšlenky, tj. k rozpoznání podstaty problému (na 2. stupni)
- cílevědomě rozvíjíme u žáků komunikační dovednosti nutné pro identifikaci problémů a úspěšné řešení problémových životních situací

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k umění naslouchání, empatie, asertivity
- předkládáme žákům přiměřeně náročné umělecké i odborné literární texty, nacvičujeme čtení s porozuměním a orientaci v těchto textech
- začleněním ICT do výuky učíme žáky využívat internet a digitální dokumenty jako další zdroj informací

Kompetence sociální a personální

- využíváme metody skupinové práce, jejichž pomocí učíme žáky respektovat pravidla týmové spolupráce a pochopit vliv vlastní činnosti na celkový výsledek skupiny
- při hodnocení vzdělávacích výsledků vyzdvihujeme i dílčí úspěchy, úsilí a snahu, čímž posilujeme sebevědomí žáka

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s lidovou slovesností, zvyky a literaturou jiných národů a etnických skupin, čímž je vedeme k toleranci k jiným kulturám
- mezi témata zpracovávaná v rámci předmětu různými formami zařazujeme mimo jiné také téma zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

- dbáme na dodržování hygienických pravidel při nácviku čtení
- vytváříme optimální podmínky podporující koncentraci pozornosti při samostatné práci – tichém čtení, tvorbě písemného projevu apod.
- kladně hodnotíme vytrvalost, úsilí o úplné splnění zadaného úkolu